

PSIHOTERAPIJA - ŠKOLE I PSIHOTERAPIJSKI PRAVCI U HRVATSKOJ DANAS

Vlado Jukić i Zoja Pisk (ur.)
Medicinska naklada, Zagreb, 2008.,
str. 375.

Knjiga objedinjuje izlaganja sa simpozija »PSIHOTERAPIJA - škole i psihoterapijski pravci u Hrvatskoj danas« obogaćena nekim novim priložima koji su omogućili cjelovit i kvalitetan prikaz postojećih škola i psihoterapijskih pravci u Hrvatskoj. Knjiga se sastoji od 44 poglavlja koja su objedinjena u četiri sadržajno logične cjeline.

Knjiga započinje izuzetno kvalitetnim predgovorom urednika, prof. dr. sc. Vlade Jukića, profesora psihijatrije i ravnatelja Psihijatrijske bolnice Vrapče i mr. sc. Zoje Pisk, voditeljice službe za neuroze i granična stanja iste bolnice, koji dobro kontekstualizira potrebu sustavnog prikaza postojećih škola i psihoterapijskih pravci u Hrvatskoj u kojoj se sučeljavaju »nova« psihofarmakologija i psihoterapija koji podrazumijeva veći angažman pacijenata. Također naglašavaju potrebu boljeg uzajamnog informiranja psihoterapeuta, pripadnika različitih škola o aktualnom dometima i područjima primjene suvremen psihoterapije u Hrvatskoj. Na kraju ovog uvodnog dijela knjige nalazi se i bilješka o autorima. Tako su čitatelji dobro uvedeni u to tko o čemu piše u poglavljima koja slijede.

U prvom poglavlju »Kako pristupiti zbrci psihoterapijskih pravca, a da ne dođe do vrtoglavice« Dinko Podrug, eminentni hrvatski psihijatar koji živi i radi u Sjedinjenim Američkim Državama problematizira različitosti koje nudi suvremena psihoterapija na izazovan i kritičan način te tako kontekstualizira poglavlja koja slijede.

Nakon uvodnog dijela, slijede 24 poglavlja u kojima su opisani svi relevantni psihoterapijski pravci prisutni u Hrvatskoj. To su slijedeća poglavlja: Eduard Klain: »Psihoanaliza«; Milan Sauer: »Analitička psihologija - razvoj i perspektive«; Zdenka Brumen-Budanko: »Psihoanalitička psihoterapija«; Nataša Jokić-Begić: »Bihevioralno-kognitivna psihoterapija«; Dragica Kozarić-Kovačić: »Integrativna psihoterapija«; Križo Katinić: »Egzistencijalna analiza (logoterapija)«; Staniša Nikolić: »Psihoanalitička psihodrama«; Jadran Morović: »Geštalt psihoterapija«; Nebojša Lazić: »Sistemska psihoterapija«; Nada Žanko: »Transakcijska analiza«; Gorana Tocilj-Šimunković: »Grupna analiza«; Tomislav Ivančić: »Hagioterapija«; Vlado Jukić: »Psihoterapijski pristup i suportivna psihoterapija«; Jasna Srdar: »Neuro-lingvistička psihoterapija (NLP) «; Dubravka Stijačić: »Realitetna psihoterapija«; Vladimir Gruden: »Hipnoza«; Nada Ivanović: »Art psihoterapija«; Ljiljana Bastaić: »Imago - terapija odnosa«; Josip Janković: »Rogersov model terapije i (ili) savjetovanja«; Vladimir Gruden: »Autogeni trening«; Zora Subotić: »Psihoterapijski rad na tijelu - bioenergetika i procesna psihologija«; Aleksandra Mindoljević-Drakulić: »Morenova psihodrama; Branko Petris i Ilinka Serdarević: »Kibernetika psihoterapije«; Andreja Kostelić-Martis: »Desenzibilizacija i reprocisiranje pokreta očiju (EMDR) i mogućnosti njene primjene u okviru svih psihoterapijskih pravaca«.

U drugom dijelu slijedi 10 poglavlja u kojima je opisana psihoterapija sa specifičnim skupinama klijenata. U ovom dijelu nalaze se slijedeći tekstovi: Vesna Vidović: »Psihodinamska psihoterapija dječje dobi«; Vlasta Rudan: »Psihoterapija adolescenata - psihoanalitički pristup«; Vlasta Štalekar: »Obiteljska i bračna psihoterapija«; Aleksandar Štulhofer, Nataša Barolin i Goran Arbanas: »Psihoterapija osoba s seksualnim poteškoćama«; Slađana Ivezic-Štrkalj i Branka Restek-Petrović: »Psihoterapija i psihodinamsko razumijevanje shizofrenije«; Branka Restek-Petrović, Nataša Orešković-Krezler, Mate Mihanović i Slađana Štrkalj-Ivezic: »Grupna psihoterapija u rehabilitaciji psihotičnih bolesnika«; Nikola Ivan Jović: »Psihoterapija i proces starenja«; Tanja Frančičković: »Psihoterapija oboljelih od PTSP-a«; Rudolf Gregurek: »Suradna (*liaison*) psihoterapija«; Tija Žarković-Palijan: »Psihoterapija forenzično-psihijatrijskih pacijenata«.

U trećem dijelu navedeni su prilozi koji govore o cjeloživotnom razvoj psihoterapeuta, a uključuju slijedeća poglavlja: Zoja Pisk: »Psihoterapijske mogućnosti terapijske zajednice«; Ante Gilić: »Psihoterapijsko u Balintovim grupama«; Ljiljana Moro: »Značenje supervizije tijekom edukacije iz psihoterapije i tijekom kasnijeg rada«. Slijede prilozi Ana Gregl: »*Change* koji govori o psihoterapiji promjena«; Ljubomir Radovančević: »Terapija pokretom u psihoterapijskom kontekstu«; Zoran Vargović: »Pastoralno savjetovanje i psihoterapija«. U ovom dijelu je i prilog Irene Bezić: »European Association for Psychotherapy (EAP)-Europska udruga za psihoterapiju i Savez psihoterapijskih udruga Hrvatske«, te značajan tekst o etici, etičnosti i moralu u psihoterapiji Rudolfa Grgureka.

Knjiga završava nadasve korisnim i potrebnim poglavljem čiji su autori urednici knjige, Zoja Pisk i Vlado Jukić: »Kome i gdje se javiti na psihoterapiju u Hrvatskoj«.

Psihoterapija - škole i psihoterapijski pravci u Hrvatskoj danas

Najveći broj priloga je između 7 i 15 stranica, iako ima i nešto većih i manjih poglavlja. Smatram da je ovakav urednički pristup dobar jer je omogućio da se u područjima u kojima je dulja tradicija i više se stručnjaka bavi određenim pravcem čitateljima nudi opsežniji prilog, a u nekim novijim područjima, područjima koja su zainteresirala manji broj stručnjaka/psihoterapeuta - čitateljima se nude kraći prilozi koji pružaju osnovne informacije. Prednost ovakvog uredničkog pristupa je da se zbog forme (ujednačenost veličine priloga, način citiranja referencija i slično) nije »žrtvovao« sadržaj, već prilozi dobro ocrtavaju stvarno stanje stvari u Hrvatskoj.

Već sam uvid u autore i naslove poglavlja pokazuje da se radi o vrlo vrijednom uredničkom uratku. Pokriveni su svi relevantni pravci i škole psihoterapije koje se koriste u Hrvatskoj i okupljeni su najugledniji stručnjaci. Kao posebnu vrijednost ističem različitu primarnu profesiju autora. Iako su autori priloga većinom psihijatri, dio autora su psiholozi, teolozi i defektolozi, što pokazuje širinu uredničke koncepcije, ali i širinu korištenja psihoterapijskih pravaca u profesijama koje rade s ljudima.

Knjiga je prvenstveno namijenjena stručnjacima koji se u svom radu susreću sa osobama kojima je potrebna psihoterapija - liječnicima, psihijatrima, psiholozima, socijalnim radnicima, socijalnim pedagogima, teolozima ... No ovaj tekst će biti vrijedno i nezaobilazno štivo studentima diplomskih studija iz područja psihologije, te poslijediplomskih studija iz područja psihijatrije i kliničke psihologije, socijalnog rada i ostalih studija koji u svom sadržaju imaju teme od značaja za mentalno zdravlje. Stil pisanja i razina informacija je takva da će ova knjiga biti i dobar izvor informacija i potencijalnim korisnicima psihoterapije, što, polazeći od suvremene korisničke perspektive, smatram velikom prednosti.

Knjiga »PSIHOTERAPIJA - škole i psihoterapijski pravci u Hrvatskoj danas« predstavlja sadržajno dobro konceptualiziran i osmišljene urednički uradak koji omogućava stručnjacima upoznavanje svih psihoterapijskih škola i pravaca koji se koriste u Hrvatskoj. Čitatelj tako na jednom mjestu ima uvid u široki raspon psihoterapijskih metoda te može kritički procijeniti koji najbolje odgovara određenoj situaciji. Upravo zbog toga tekst je značajan za stručnjake različitih profesija neovisno o tome bave li se neposredno psihoterapijom ili je tek žele bolje upoznati zbog potreba ljudi s kojima rade.

Uz to, radi se o prvoj knjizi ovakve vrste koju su napisali hrvatski stručnjaci reflektirajući o svojim iskustvima i nudeći svoje psihoterapijsko znanje stečeno višegodišnjim neposrednim radom u našem okruženju. S obzirom na »preplavljenost« našeg tržišta više ili manje dobro odabranim prijevodima, ova knjiga predstavlja pravo osvježanje jer je dobro kontekstualizirana u našu stvarnost. Svojim sadržajem je nedvojbeno obogatila hrvatsku psihoterapijsku publicistiku.

Priredila: Marina Ajduković

prikaz knjiga 527

